

Universelle menneskerettigheter – for hvem?

Christine Mohn

Vestre Viken Helseforetak Kontakt h.c.mohn@psykologi.uio.no, tlf. 22 84 51 15

Hva menes med begrepet «universelle menneskerettigheter»? Og hvordan skal Psykologforeningen forvalte disse? I hvilke konflikter er det greit å fordømme overgrep mot barn, og i hvilke skal man holde tann for tunge?

DEBATT: SAMFUNNSENKASJEMENT

I spørsmålet om å gi støtte til aksjonen «Ingen mennesker er ulovlige» har Psykologforeningen lenet seg på sitt eget Menneskerettighetsutvalg (MRU), skriver Tor Levin Hofgaard i sitt svar til Mona Saugstad (Tidsskriftet 4–2011). MRUs mandat er å forebygge brudd på universelle menneskerettigheter, slik disse blant annet er formulert av FN i 1948. Presidenten tar i sitt tilsvarende opp konflikten mellom Israel og palestinerne som eksempel på hvordan foreningen kan komme til å engasjere seg internasjonalt. Vinteren 2009 vedtok da også foreningen en skarp fordømmelse av den israelske hærens angrep på den Hamas-kontrollerte Gaza-stripen, med henvisning til at barn skades av krigshandlinger. Det finnes mange barn som blir utsatt for lidelser som følge av overgrep fra ulike styresmakter. Når skal Psykologforeningen fordømme Kim Jong-Il for systematisk utsulting av Nord-Koreas oppvoksende slekt? Når kommer fordømmelsen av den iranske regjeringens krav om obligatorisk slørbruk for småjenter, for at disse ikke skal virke seksuelt opphissende på menn?

Svaret er: Den kommer antakelig ikke, for ifølge MRUs egen bloggtekst «Skapes menneskeverd, skapes fred» (6.2.2009) bør en stille strengere krav til styresmaktene i vestlige land enn til politiske ledere fra utviklingsland. Men en slik holdning representerer et brudd på FNs Menneskerettighetserklæring, som i artikkel 2 understreker at enhver har krav på alle rettighetene i erklæringen, uten forskjell av noen art, blant annet «... skal det [...] ikke gjøres noen forskjell på grunn av den politiske, rettslige eller internasjonale stilling som innehas av det land eller det område en person hører til, enten landet er uavhengig, står under tilsyn, er ikke-selvstyrende eller på annen måte har begrenset suverenitet».

Hva mener Psykologforeningen om dette? Skal FNs Menneskerettighetserklæring ligge til grunn for foreningens utenrikspolitiske aktiviteter, eller skal den det ikke?

christinemohn@hotmail.com